

Ympäristö- ja maa-aineslupa, Maarakennus Sippala Oy

ASIA Ympäristö- ja maa-aineslupa, hiekan otto sekä kalliokiven louhinta ja murskaus, Kor-
kiakangas 678-411-11-121

HAKIJA Maarakennus Sippala Oy
Kesäläntulli 1
92130 Raahe

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLE TULO

Maarakennus Sippala Oy:n ympäristö- ja maa-ainesluvan yhteishakemus on tullut vireille 11.2.2021. Hakemusta on täydennetty 17.3.2021 ja 9.4.2021.

HAKIJAN YHTEYSTIEDOT

Maarakennus Sippala Oy Y-tunnus 0657599-9
Kesäläntulli 1
92130 Raahe

Yhteyshenkilö:
Sami Sippala

TOIMINTA

Toiminnan sijainti: Raahen kaupunki, Piehinki, Ritokangas, kiinteistö Korkiakangas 678-411-11-121.

Lupaa haetaan hiekan ottoon, kalliokiven louhintaan ja murskaukseen. Haettava ottoalue on olemassa oleva hiekanottoalue ja vanhan louhosmontun laajennus. Haetun ottamisen kokonaismäärä on hiekan osalta 40 000 m³ ja kalliokiven osalta 50 000 m³. Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan kiven, soran ja hiekan ottamiseen on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja e) mukaan kivenlouhinta ja siirrettävä murskaamo, joiden toiminta-ajat ovat yli 50 päivää, ovat ympäristöluvanvaraista toimintaa.

Maa-aineslain (555/1981) 4 a §:n mukaan ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 4 a §:n mukaan lupa-asian, jossa käsitellään yhdessä ja ratkaistaan samalla päätöksellä maa-aineslain mukainen maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskevan ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristölupahakemuksen ratkaisee ympäristönsuojelulain 34–37 §:ssä säädetty toimivaltainen viranomaisena. Ympäristönsuojelulain 34 §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ratkaisee ko. lupahakemuksen.

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n mukaan kivenlouhimon ja siirrettävän murskaamon ympäristölupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

Raahen kaupungissa ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Raahen kaupungin rakennetun ympäristön lautakunnan lupa- ja valvontajaosto. Raahen kaupungissa ympäristö-

ja maa-aineslupa-asioiden käsittely on delegoitu ympäristötarkastajille (Lupa- ja valvontajaosto 15.12.2020 § 99).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Alueelle on myönnetty maa-ainesten ottamisen jatko- ja laajennuslupa kallion louhimiseen ja hiekan ottamiseen vuonna 2011 (Raahen kaupungin ympäristölautakunta 8.2.2011 § 8), joka on korvannut aiemmin kalliokiven louhintaan myönnetyn maa-ainesluvan (Raahen kaupungin ympäristölautakunta 11.12.2007 § 96).

SIJAINNITPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Toiminta sijaitsee Raahen kaupungissa Piehingin kylässä Ritokankaan alueella, tilalla Korkiakangas 678-411-11-121. Louhosalueen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): 71,59 pohjoinen (N) 37,39 itä (E). Kiinteistön omistaa yksityishenkilö.

Suunnitelma-alue on syrjäistä talousmetsäaluetta. Hiekanottoalue on moreenikerroksen päällä olevaa vanhaa rantakerrostumaa ja viereinen kalliokiven louhinta-alue on ympäröivästä maastosta jonkin verran kohoava avokalliopaljastuma. Luonnonolotila ottoalueella ja läheisyydessä ovat seuduille tyypillistä karua ja kivikkoista ohuesti moreenin peitteistä kangasmaastoa, jossa vuorottelevat ohutturpeiset suot, avokalliot ja moreeniselänteet. Alue on kauttaaltaan alavaa ja tasaista, jossa on vain muutaman metrin korkeuseroja. Myös kasvillisuus ja eläimistö on alueella lajistoltaan vähälukuista ja karuihin luonnonolosuhteisiin sopeutunutta. Kasvillisuus on kuivan kankaan kasvillisuutta pääpuulajinaan mänty. Eläimistö on tavanomaista metsän eläimistöä eikä alueella ole todettu viihtyvän mitään harvinaisia kasvi- tai eläinlajeja.

Hakemuksen mukaan pohjaveden keskimääräinen korkeusasema on tasolla +26 m (N2000). Ottamisalue ei ole pohjavesialuetta, eikä sen läheisyydessä ole yhtään vedenottamoita. Ottamisalueen pintavesien ja pumpattavien pohjavesien virtaussuunta on koliseen. Alueelta lähtevä veto-oja virtaa läheiseen Pyhäjokeen.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Maakuntakaavassa ei ole merkintöjä alueelle. Lähin asutus sijaitsee noin 2 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta ja lähin muinaismuisto noin 1,6 km etäisyydellä. Lähin luonnonsojelualue sijaitsee yli 7 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta.

TOIMINTA

Yleiskuvaus ottotoiminnasta

Suunnitelman kohteena olevan alueen pinta-ala on hiekanottoalueen osalta noin 7 ha ja kallion osalta noin 0,8 ha. Vanhaa 0,5 hehtaarin laajuista louhosmonttua laajennetaan sen itäpäästä noin 0,3 hehtaarin alueelta.

Hiekanottoalueen otto ulotetaan syvimmillään kosteikon alueella noin tasoon +24 m (N2000). Muutoin hiekanottoalueen suunniteltu kaivutaso vaihtelee välillä +26-27 m (N2000). Kallioalue louhitaan tasoon +23 m (N2000).

Hiekanotto tehdään kaivukonetyönä kuorimalla vanhan ottoalueen pohjatasolla, pohjamoreenin päällä ja pohjaveden tason yläpuolella oleva noin 1 – 1,5 m vahvuinen hiekkakerrostuma varastokasoihin. Hiekan kuivuttua se seulotaan koneellisesti ja kuormataan joko kaivu- tai pyöräkoneella kuljetusajoneuvoon.

Kun hiekka on kokonaisuudessaan kuorittu ja käsitelty aloitetaan alueen luiskaamis- ja siistimistyöt. Alueen pohjoispuolelle muodostuu noin 2,2 ha laajuinen kosteikko, jonka veden syvyys on 1-2 metriä. Muutoin hiekanottoalue tasataan ja siistitään. Ottoalueen reunat luiskataan kaltevuuteen 1:3, jonka jälkeen alue jätetään luontaisesti metsittymään.

Vanhaa louhosmonttua laajennetaan noin 0,3 ha alueelta sen etelä-/kaakkoisosasta. Laajennusalueelle raivataan aluksi työmaatie ja alueelta kuoritaan kannot ja muu pintakerros kasoihin ottoalueen laidoille. Louhintatyö aloitetaan vanhan louhosmontun etelälaidalta poraamalla ja räjäyttämällä kalliokiviä noin 10 – 12 metriä korkeana rintuutena. Irrotetun louhoksen joukossa olevat ylisuuret lohkat rikotetaan kaivukone ja iskuvasaratyönä. Tämän jälkeen aloitetaan louhoksen syöttö kaivukonetyönä liikuteltavaan tela-alustaiseen murskauslaitokseen.

Louhintamonttua pidetään kuivana dieselkäyttöisellä pohjaveden alennuspumpulla. Vesi pumpataan läheiseen selkeytsaltaaseen. Selkeytsaltaasta vesi johdetaan metsäojastoon, mitä pitkin se virtaa edelleen läheiseen Piehinginjokeen. Mikäli monttu on pitkän aikaa käyttämättä, montun tyhjennyspumppaus aloitetaan hyvissä ajoin ennen louhinnan jatkamista tasaisella pumppausteholla. Näin menetellen estetään pumppausvesien hallitsematon tulviminen ja mahdollinen tulvahaitta alapuoleisille kasvustoille.

Laajennusalueelle kuljetaan jo aiemmin montun pohjalle louhittua ajoluiskaa. Valmiit tuotteet varastoidaan läheiselle varastoalueelle pyörökonetyönä. Kun louhintamonttu on riittävän suuri, valmiit tuotteet voidaan varastoida myös alas monttuun.

Toiminnan loppuvaiheessa aloitetaan alueen viimeistelytyöt. Näitä töitä ovat pohjavesipinnan yläpuolisten luiskien portaittainen louhinta kaltevuuteen 1:3 ja luiskien verhoilut irtaimilla maalajeilla. Lopuksi muotoillaan louhosmonttua suojaava suojavalli ja tarvittavat kiviset suojalohkat. Toiminnan päätyttyä alue jätetään metsittymään luontaisesti. Ajoluiska jätetään paikalleen pelastustieksi, jotta vesipintaan säilyisi kulkuyhteys.

Turvallisuus ja liikennejärjestelyt

Alueelle tuleva liikenne ohjataan louhimolle Piehinki - Ylipää paikallistieltä Ritokankaan metsäautotietä pitkin noin 600 metrin matkan. Ajoneuvojen ja työkoneiden kolarointiriskiä pienennetään pitämällä ottoalueen varastointi- ja kuormausalueet riittävän väljinä. Jalan alueella liikkuvien työntekijöiden tulee käyttää aina henkilökohtaisia suojavälineitä, eli kypärää, huomiovaatetusta, turvakengkiä ja tarvittaessa myös kuulo- ja silmäsuojaimia. Työvaiheet suunnitellaan niin, että työkoneen peruuttamisen tarve on

mahdollisimman vähäistä. Työn aikaiset työalueilla olevat jyrkänteet merkitään ja suojataan lippusiimoilla, sulkukartioilla ja kivilohkareilla. Louhoksen ympärille rakennetaan poistetuista pintamaista, kivilohkareista ja muista puhtaista kaivuumaista 1,5 metriä korkea suojavalli. Louhintatyön jälkeen tarvittavat suojarakenteet jätetään paikalleen.

Liikennettä on maksimissaan viisi käyntiä vuorokaudessa. Laitokselle johtavaa tietä kunnostetaan tarvittaessa tuotannosta saatavilla kalliomurskeilla. Tien ja varastoalueen pölyntorjuntaa tehdään tarvittaessa kastelulla. Laitosalueen kuljetustiet pinnoitetaan karkealla murskeella ja tarvittaessa kastellaan sekä suolataan.

Muinaisjäännökset

Alueella tai sen läheisyydessä ei ole muinaisjäännöksiä. Lähin muinaisjäännös sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä alueesta.

Syntyvät jätteet, niiden määrät ja käsittely

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmassa on esitetty kaivannaisjätteiden osalta taukossa esitetyt tiedot.

Kaivannaisjätteen laji	Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (m ³ -ktr)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pintamaa	2 000	käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
Kannot ja hakkuutähteet	300	käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
Seulontakivet ja lohkat	1 000	käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin

Kaivannaisjätteistä ei aiheudu pysyviä ympäristövaikutuksia, koska jätteet käytetään ottoalueen ja toiminnan tukialueen luiskien ja pohjataso- ja verhoiluun uuden kasvuston kasvualustaksi. Kaivannaisjätteet sijoitetaan maa-aineslupan liitekartassa esitetyn ottoalueen ulkoreunoille, yhteensä noin 0,5 ha alueelle. Jätealue, jonka ympäristö on luonnontilaista talousmetsäaluetta, perustetaan pintamaiden poiston ja kalliopinnan puhdistustyön yhteydessä kaivukonetyönä. Toiminnan päätyttyä jätealueet tasataan ja muotoillaan maastoon soveltuvaksi metsäpohjaksi. Louhoksen reunat suojataan pintamaavallilla ja kivilohkareilla huomioiden, ettei humusmaata pääse tulevaan pohjavesialtaaseen.

Yhdyskuntajätettä syntyy arviolta 100 kg ja vaarallista jätettä 20 kg vuodessa. Alueella ei varastoida mitään toiminnasta syntyvää jätettä, vaan kaikki jätteet kuljetetaan huoltoautojen mukana murskausurakoitsijan huoltohallilla olevaan kiinteään ekopisteeseen ja sieltä edelleen asianmukaiseen jättekäsittelyyn. Vaaralliset jätteet merkataan yrityksen jättekirjanpitoon.

Tuotteet ja tuotantomäärät

Kalliokivimursketta tuotetaan arviolta keskimäärin 30 000 t vuodessa. Arvioitu maksimituotantomäärä on 50 000 t vuodessa. Louhintaporaukset tehdään vaunuporayksiköllä ja murskaustyö tehdään liikuteltavalla kolmivaihemurskaamolla.

Toiminta-ajat

Murskaamista, poraamista, rikutusta, räjäyttämistä sekä kuormaamista ja kuljetusta tehdään ma-pe välisenä aikana klo 06-22. Keskimäärin murskausta on 80 h vuodessa, poraamista 20 h vuodessa, rikutusta 20 vuodessa, räjäyttämistä 20 h vuodessa ja kuormaamista ja kuljetusta 80 h vuodessa. Laitos on toiminnassa 1-2 kuukautta sulan maan aikaan.

Käytettävät raaka-aineet ja polttoaineet sekä veden käyttö

Tuotannossa käytettävät raaka-aineet ja polttoaineet sekä muut tuotannossa käytettävät aineet ja niiden kulutus on esitetty taulukossa. Toiminta-alueella tuotettava kiviaines varastoidaan tukialueella tai ottoalueella. Käytettävä polttoöljy kuljetetaan lähtökohtaisesti pois työsuorittajien luvallisiin varastoihin. Mikäli polttoöljyä varastoidaan tilapäisesti alueella, se varastoidaan lukollisissa kaksivaippasäiliöissä. Öljyä tai voiteluaineita sekä räjähdysaineita ei varastoida alueella. Toiminnassa kasteluun käytettävä vesi otetaan ottoalueen pumppauskohteesta.

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus	Maksimikulutus
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	30 000 t/a	50 000 t/a
Polttoöljy	10 m ³ /a	15 m ³ /a
Öljyt ja voiteluaineet	10 m ³ /a	12 m ³ /a
Räjähdysaineet aniitti, kemit 510, fordyn	2 t/a	

Päästöt, melu ja värinä

Arvioidut tiedot päästöistä ilmaan on kuvattu taulukossa. Päästöjen puhdistamiseksi urakoitsijalla on käytössään paras mahdollinen moottoritekniikka.

Hiukkaset (sis. pöly)	0,00064 t/a
Typen oksidit (NOx)	0,0064 t/a
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,000004 t/a
Hiilidioksidi (CO ₂)	9,75 t/a

Päästöjä vähennetään käyttämällä louhinta- ja murskaustyössä parasta mahdollista saatavilla olevaa tekniikkaa. Se koostuu pölyn talteenottojärjestelmästä, kastelujärjestelmästä, katetuista kuljettimista ja kumitetuista syöttösuppiloista. Alue sijaitsee 1,7 kilometrin päässä asutuksesta, murskaustoiminta tapahtuu alhaalla montussa ja liikuteltavaa murskaamoä syötetään kaivukoneella eikä murskauslaitoksen päällä ole henkilöitä, joihin värinä voisi vaikuttaa. Melulta alueella suojaudutaan kuulosuojaimin. Toimintaa on arkisin klo 06-22. Melu ja värinä päästölähteinä ovat kokonaisuudessa merkityksettömiä.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA

Päästöjä ilmaan vähennetään sillä, että murskauslaitoksen tuotekuljettimet ovat katettu yläpuolisilla pölysuojaimilla. Tarvittaessa pölypäästöjä hallitaan kastelulla ja suo-lauksella. Lisäksi tarvittaessa alueella tulee käyttää silmäsuojausta. Melupäästöjä vä-hennetään murskauslaitoksen kumipintaisilla syöttösuppiloilla. Käyttöhenkilökunnan ja alueella liikkuvien tulee käyttää kuulosuojaimia.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten tervey-teen. Toiminnan aikainen liikenteen lisääntyminen tieverkostolla voi aiheuttaa jonkin verran yleistä haittaa.

Toiminnalla ei arvioida olevan huomioitavaa vaikutusta luontoon, luonnonsuojeluarvoi-hin tai rakennettuun ympäristöön. Pysyvänä vaikutuksena maisemaan alueelle jää hie-kanottoalueelle kosteikko ja kallioperään vedellä suurelta osaltaan täyttyvä louhos-monttu.

Arvion mukaan toiminnalla ei ole vaikutusta vesistöön eikä sen käyttöön. Myöskään huomioitavaa vaikutusta maaperään tai pohjaveteen ei ole. Toiminta ei sijaitse pohja-vesialueella. Toiminnalla on vaikutusta vain läheiseen kuivatusojastoon. Toiminnassa muodostuvalla kivi- ja siltä on vähäistä ja lyhytkestoista vaikutusta lähialueen kasvillisuu-teen.

ARVIO TOIMINTAAN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Toiminnan riskeinä ovat kolaroinnit ja mahdolliset laitos-, työkon- tai ajoneuvopalat sekä työtaturmat. Ennen toiminnan aloittamista käyttöhenkilökunnan kanssa teh-dään riskinarvio, varautumissuunnitelmat ja tehdään hankinnat sekä menettelyt havait-tujen riskien minimoimiseksi.

Ympäristön pilaantumisen sekä muiden vaikutusten ehkäisemiseksi koneet ja laitteet korjataan ja huolletaan murskausurakoitsijan huoltohallilla. Tankkaukset tehdään suo-jakelmulla suojatulla alueella ja polttoaineet säilytetään kaksivaippasäiliössä. Letkunrik-kojen ja ylitäyttöjen varalle alueella on saatavilla imumateriaalia.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Käyttötarkkailua sekä päästö- ja vaikutustarkkailua tehdään käyttöhenkilökunnan toi-mesta työvuorojen aikana. Koneenkuljettajat tarkkailevat koneiden ja laitteiden kuntoa sekä muita ympäristövaikutuksia. Myös työnjohto tarkkailee toimintaa työmaakäyn-tiensä yhteydessä. Päästö- ja vaikutustarkkailua tehdään lisäksi urakoitsijan työmaa-au-ditoitien ja johdon katselmusten yhteydessä. Mittausmenetelmät ja mittauslaitteistot ovat osa murskausyrityksen laadunhallintajärjestelmää. Häiriötilanteet ja muut poik-keamat raportoidaan työmaapöytäkirjaan ja käydään läpi työmaa-auditoinneissa ja joh-donkatselmuksissa. Toiminnan päätyttyä urakoitsijan vastuuhenkilö tarkastaa alueen.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu 15.4.-21.5.2021 välisen ajan Raahen kaupungin internet-sivuilla sekä julkipano.fi-sivustolla. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä edellä mainituilla sivustoilla. Kuulutuksesta on erikseen tiedotettu asianosaisia.

Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Raahen kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta.

Lausunto

Ympäristöterveydenhuolto toteaa, että hakemuksessa ja sen liitteissä on ilmoitettu lähimmän häiriintyvän asutuksen sijaitsevan vaihtelevasti eri etäisyyksillä toiminta-alueesta. Lähin häiriintyvä asutus sijaitsee siis joko 1,7 km, 2 km tai 2,5 km etäisyydellä toiminta-alueesta. Toiminta-alueelle kuljetaan Piehinki-Ylipää tietä asutuskeskittymän ohi. Ympäristöterveydenhuollon lausunnon mukaan toiminta tulee järjestää niin, ettei toiminnasta aiheudu melu- tai värinähaittaa lähimmässä häiriintyvässä kohteessa. Mikäli ympäristölle aiheutuu melusta terveyshaittaa, tulee toiminnanharjoittajan mitata melutasot edellä mainitussa kohteessa ja toimia mittaustulosten edellyttämällä tavalla. Kulkureitin pölyntorjuntaan tulee kiinnittää huomiota, mikäli kyseessä on päällystämätön tie, joka kulkee asutuksen läheisyydessä.

Muistutukset ja mielipiteet

Yhtään muistutusta tai mielipidettä ei jätetty määräaikaan mennessä.

Vastine

Hakija ei ole jättänyt vastinetta lausuntoon.

Tarkastus

Toiminnan sijaintipaikalle ei ole tehty lupapäätökseen liittyvää tarkastusta.

RATKAISU

Raahen kaupungin vs. ympäristötarkastaja on tarkastanut Maarakennus Sippala Oy:n jättämän ympäristö- ja maa-aineslupahakemuksen ja päättää myöntää luvan Maarakennus Sippala Oy:lle hiekan ottoa sekä kalliokiven louhintaa ja murskausta varten kiinteistölle Korkiakangas 678-411-11-121.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että toiminta tapahtuu hakemuksen ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Yleiset toimintaa koskevat määräykset

1. Toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jolla on mahdollisuus suorittaa toiminnan jatkuvaa valvontaa murskausjaksojen aikana. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja yhteystiedot on pidettävä ajantasaisena. (YSL 62 §)
2. Luvanhakija vastaa siitä, että mahdolliset ulkopuoliset urakoitsijat saavat tämän päätöksen sekä toimintaan liittyvän ottamissuunnitelman tietoonsa ja noudattavat niitä.

Maa-ainesten otto

3. Maa-aineksia saa ottaa 70 000 ktr-m³ luvan voimassaoloaikana, josta otettavan hiekan osuus 40 000 ktr-m³ ja kalliokiven osuus 30 000 ktr-m³. Mikäli vuotuinen ottamismäärä ylittyy laskennallisesta ottamismäärästä 7 000 ktr-m³, tulee siitä ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle vuotuisen tarkastusmaksun muuttamiseksi. (MAL 11 §)
4. Hiekanottoalueella maa-ainesten otto saa ulottua enintään tasoon + 26 m (N2000), kuitenkin niin, että havaitun ylimmän pohjaveden pinnantason yläpuolelle jää vähintään 1 m suojamaakerros.

Alueelle tulee tehdä kosteikko hakemuksen mukaisesti siten, että otto tulee ulottaa tasoon + 24 m (N2000) kuitenkin niin, että kosteikko on pohjaveden pinnan tasoon nähden vähintään 1-2 metriä syvä. Alueelle voi jäädä korkeampia kohtia saariksi. Kosteikon pinta-ala tulee olla korkeintaan 2,5 ha.

Kalliokiven louhinta-alueella maa-ainesten otto saa ulottua enintään tasoon + 23 m (N2000).

Ottamistoiminnan tulee edetä 1.2.2021 päivätyn ottosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä luotettavalla tavalla pohjaveden pinnantason kevät- ja syysmaksimeista. (MAL 11 §)

5. Ottamisalue tulee merkitä maastoon selkeästi esim. värinauhoin tai paaluin. Samoin ottoalueelle on sijoitettava riittävästi korkotasomerkkejä, joista ottotaso voidaan tarvittaessa tarkistaa. Luvan haltijan on huolehdittava siitä, että korkomerkinnät ja ottamisalueen rajan merkinnät ovat havaittavissa alueella koko ottamistoiminnan ajan. (MAL 11 §, VnA maa-ainesten ottamisesta 7 §)
6. Louhosalueen turvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottamisalue tulee suojata turvallisuussyistä ennen kallionlouhintatöitä esim. kiinteällä aidalla, maavalleilla tai lohkareilla. Alueelle johtavalla tiellä on pidettävä louhosalueesta kertovaa varoituskylttiä sekä tarvittaessa tie tulee sulkea lukittavalla portilla. (MAL 11 §, YSL 52 §)

7. Louhoksesta pumpattavan veden määrää tulee tarkkailla ja siitä tulee pitää kirjaa. Kirjanpito tulee esittää valvontaviranomaiselle pyydettäessä. Pumpkausvedet tulee johtaa siten, ettei niistä aiheudu haitallista vettymistä toiselle kuuluvalla alueella, haitallista kuormitusta ojaan, pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta vahinkoa tai haittaa ympäristölle. Kiintoaineen erottamiseksi ympäristöön pumpattavat vedet on ohjattava laskeutusaltaan kautta purkuojastoon.

Ojan tekeminen toisen maalle tai veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan on sovittava maanomistajan kanssa niin pitkälle kuin vesien johtamisesta voi aiheutua vettymistä tai uoman kunnossapitotarpeen lisääntymistä. (MAL 11 §, VL 5:7, 8, 10 §, YSL 52, 62 §)

8. Luvanhaltijan on silmämääräisesti tarkkailtava louhoksesta pois pumpattavan veden laatua. Mikäli vedessä havaitaan jotain poikkeuksellista, esim. öljyä, on veden pumpaaminen välittömästi keskeytettävä ja vedestä otettava tarkkailunäyte, joka tulee toimittaa laboratorioon analysoitavaksi. Asiasta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jolle analyysitulokset tulee myös toimittaa heti niiden valmistuttua. Vedenlaadun tarkkailusta on pidettävä kirjaa ja kirjanpito on esitettävä valvontaviranomaiselle pyydettäessä. (MAL 11 §, YSL 62 §)
9. Kallioluiskat tulee loiventaa vähintään 1:3 kaltevuuteen 2 metriä täyttymistason alapuolelle ulottuvilta osilta. Luiskaus voidaan tehdä porrastamalla seinämät ja tekeillä luiskaus moreenista tai murskeesta. Tällöin tulee varmistaa, että luiskaus pysyy paikoillaan, eikä pääse valumaan louhoksen pohjalle. Humuspitoisia pintamaita ei saa käyttää louhosalueen täyttymisvesitason alapuolisiin osiin ja humuspitoisten maiden joutuminen pohjavesialtaaseen tulee estää. Ottamisalueen pohjalle ei saa jättää kalliosta irrotettua isoa ainesta eikä humuspitoisia pintamaita.

Kaikki ottamisaluetta koskevat jälkihoitotyöt tulee suorittaa luvan voimassaoloaikana ja mahdollisuuksien mukaan ottotoiminnan etenemisen myötä vaiheittain. Tarpeen vaatiessa ottotoiminnan päätyttyä ottoalueen reunojen ulkopuolelle tulee tehdä riittävän turvallinen suojaus, jolla putoamisvaara louhokseen estetään. Ajoiluiska tulee jättää pelastustieksi louhokseen. (MAL 11 §)

10. Luvan haltijan on vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoitettava alueelta otetun maa-aineksen määrä ja laatu maa-aineksen NOTTO-tietojärjestelmään. Ilmoitus tehdään sähköisesti ”sähköinen asiointi” -palvelussa <https://anon.ahtp.fi>. Ilmoituskaavake löytyy hakusanalla MAL 23§. (MAL 23 a §)

Murskaustoiminta

11. Alueelle saa sijoittaa siirrettävän murskaamon. Alueella saa murskata kiviainesta enintään 50 000 t vuodessa. Alueella ei saa murskata muualta tuotua kiviainesta. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta. (VnA 800/2010)

12. Murskaaminen, poraaminen, rikotus, räjäyttäminen sekä kuormaaminen ja kuljetus on sallittua arkipäivisin klo 6.00-22.00 välisenä aikana.

Murskauksen ajankohdat tulee ilmoittaa etukäteen valvontaviranomaiselle. (YSL 52 §)

13. Murskaus ja murskeen kuljetukset on järjestettävä niin, että estetään mahdollisimman hyvin pölyn ja melun leviäminen ympäristöön. Pölyämistä tulee tarkkailla aistinvaraisesti. Tarvittaessa pölyämistä on estettävä tarpeellisilta osiltaan työmaa-alueella ja teillä vesikastelulla tai muutoin. (YSL 8, 17, 52 §). Toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, ettei toiminta aiheuta pöly-, melu- tai värinähaittoja naapurustolle missään vaiheessa toimintaa. (NaapL 17 §)

Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä teetettäväksi mittauksia. (YSL 52 §, VnA 79/2017)

14. Murskaustoiminnan melu ei saa ylittää 55 dB ekvivalenttista äänitasoa (LAeq) mitatuna lähimpien asuntojen pihossa aikavälillä 07.00 – 22.00 eikä yöllä aikavälillä 22.00 – 07.00 ekvivalenttimelutasoa 50 dB (LAeq). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, sekä virkistys- ja luonnonsuojelualueilla melutaso ei saa ylittää päivällä 07.00 – 22.00 melutasoa 45 dB eikä yöllä 22.00 - 07.00 40 dB. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa, voi viranomainen määrätä teetettäväksi melumittauksen. (YSL 7, 52, 54 §, VnP 993/1992 3 §)

15. Räjätystyössä on noudatettava, mitä asiasta muussa lainsäädännössä säädetään. Räjätyspöytäkirjat ovat arkistoitava ja pyydettyessä esitettävä valvovalle viranomaiselle. (YSL 52 §, 62 §)

Kemikaalien varastointi ja käyttö

16. Polttoaineiden ja työkoneiden varastointi ja tankkaustoiminta tulee tehdä tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alue, aggregaatin ja polttoainesäiliön sijoituspaikka tulee tehdä tiiviiksi valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 9 §:n mukaisesti siten, että maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty.

Tankkauksen yhteydessä tulee käyttää valumakaukaloa tai muuta rakennetta, joka estää tankkausroiskeiden pääsyn maaperään. Tarvittaessa on tankkauksessa käytettävä lisäksi öljynimeytysmattoa tai vastaavaa. Siirrettävien työkoneiden tankkaus tulee tehdä tukitoiminta-alueella. Tankkauksen tulee olla aina valvottu tapahtuma. (YSL 7-8, 14-17, 52, 66 §, VnA 800/2010)

17. Kaikkien polttonestesäiliöiden tulee olla kaksoisvaipallisia tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöt on varustettava ylitäytön estävällä järjestelmällä, laponestolla ja tankkauslaitteistot lukittavalla sulkuventtiilillä. Säiliöön törmääminen ja sivullisten luvaton käyttömahdollisuus tulee estää.

Polttonestesäiliön tulee olla määräaikaistarkastettu, niin että ensimmäinen tarkastus tulee tehdä kymmenen vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta ja seuraavat tarkastuksesta laaditun pöytäkirjan mukaisesti. Mikäli säiliötä kuljetetaan sisältäen polttoainetta, tulee säiliön olla maantiekuljetuksiin hyväksytty IBC-säiliö ja asetuksen mukaisesti määräajoin tarkastettu. (YSL 7-8, 14-17, 52, 66 §, MAL 11 §, VnA 800/2010)

18. Voitelu- ja jäteöljyt sekä muut kemikaalit on varastoitava lukitussa tai valvotussa tilassa tiiviillä alustalla siten, etteivät ne poikkeustilanteissakaan pääse leviämään ympäristöön. (YSL 15-17, 52, 66 §)
19. Toiminta-alueella on oltava saatavilla riittävästi öljyntorjuntaan soveltuvaa imeytysainetta. Koneissa ja laitteissa tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää biopohjaisia voitelu- ja hydraulikkaöljyjä. (YSL 16-17 §)

Jätehuolto

20. Ottamisalueelle ei saa sijoittaa jätteitä. Muualta tuotuja ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymättömiä jäte-, ylijäämä- tai muita maita ei saa varastoida alueelle tai käyttää alueen jälkihoidossa. (MAL 11 §, YSL 16-17 §)

Toiminta-alueella ei saa säilyttää jätteitä eikä käytöstä poistettuja esineitä tai materiaalia. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Uudelleen hyödynnettävä jäte tulee toimittaa hyödynnettäväksi. Vaarallinen jäte tulee pitää erillään muista jätteistä ja varastoida tiiviissä, katetussa, lukitussa ja suoja-altaalla varustetussa tilassa. (YSL 52 §, JL 8, 13, 15-16, 72-73 §)

21. Toiminnasta syntyvät muut jätteet kuin maa-ainesjätteet on koottava tiiviisiin astioihin. Yhdyskuntajätteet, saniteettijätteet sekä metalliromu on sijoitettava omiin säiliöihinsä tai keräilyvälineisiin ja toimitettava niille luvan saaneille kerääjille, käsittelyyn ja vastaanotto paikkoihin.

Vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviissä astioissa omina jakeinaan, sadevesiltä suojatussa paikassa esim. lukittavissa konteissa ja jätteet on asianmukaisesti merkittävä. Vaaralliset jätteet on tyhjennettävä ja toimitettava käsittelyluvan saaneelle toimijalle vähintään kerran vuodessa. Toimintapaikalta pois toimitettujen jätteiden laadusta ja määrästä ja jätteiden toimituspaikoista tulee pitää kirjaa. (YSL 7-8, 58 §, JäteL 8, 12-13, 15-17, 118 §, TervSuojeluL 2 § ja 22 §)

Häiriötilanteet

22. Toiminnanharjoittajan perehdyttää alueella työskentelevät häiriötilanteiden varalta ennen toiminnan aloittamista. Kaikkien toimijoiden on noudatettava myös häiriötilanteissa ympäristöluvassa annettuja määräyksiä.

Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutuskalusto ja vuotojen torjuntakalusto (esim. öljyntorjuntarae). Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa. (YSL 52 §)

23. Jos häiriötilanteesta, vahingosta tai onnettomuudesta tai muusta niihin rinnastettavasta syystä aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa, tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan tai jätteen haltijan ryhdyttävä heti ympäristövahinkojen torjuntatoimiin ja ilmoitettava tapahtuneesta viipymättä pelastusviranomaiselle ja valvontaviranomaiselle sekä tarvittaessa myös lähialueen asukkaille.

Vahingoista, joista saattaa aiheutua vaaraa maaperään tai pohjavedelle tulee tehdä ilmoitus myös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle (YSL 7-88, 14, 52, 123 §, VnA 800/2010).

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

24. Tämän ympäristöluvan mukaista toimintaa ja sen ympäristövaikutuksia on tarkkailtava päivittäin toiminnan aikana aistinvaraisesti (näkö, kuulo, haju) sekä tarkistettava koneiden kunto säännöllisesti. Tarvittaessa on tehtävä mittauksia tai näytteenottoja, mikäli epäillään aiheutuvan ympäristöhaittaa (YSL 62 §).

25. Luvan mukaisesta toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Kirjanpitotiedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta.

Toiminnanharjoittajan on kalenterivuositain, viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä toimitettava ympäristönsuojeluun yhteenveto edellisen vuoden toiminnasta sekä toiminnan päättyessä, jonka tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- toiminta-ajat
- murskatun kiviaineksen ja muiden jakeiden määrä lopputuotteina (t)
- alueella varastoituna olevan murskeen ja muiden jakeiden määrä (t)
- alueelta poiskuljetetun murskeen ja muiden jakeiden määrä (t)
- työkoneissa ja murskauslaitoksessa käytetyn kevyen polttoöljyn määrä
- tiedot toiminnassa syntyneistä öljy- ja mahdollisista muista vaarallisista jätteistä, niiden määristä, varastoinnista sekä kuljetus- ja käsittelytavoista
- tiedot mahdollisista häiriö- tai onnettomuustilanteista sekä niiden aiheuttamista toimista

- yhteenveto mahdollisista tehdyistä melumittauksista tai muista ympäristön tilaan liittyvistä selvityksistä
- tiedot vuoden aikana toteutuneista tai suunnitteilla olevista muutoksista

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi muuttaa tarkkailuvelvoitteita, mikäli siihen on lainsäädännön mukaiset perusteet (YSL 62, 65, 172 §, JL 118-119 §).

Toiminnan muutos tai lopettaminen

26. Luvanhakijan tulee ilmoittaa ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle lopukatselmuksen suorittamista varten. (VNA maa-ainesten ottamisesta 7 §)
27. Mikäli maa-ainesten ottotoiminnan yhteydessä ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta valvovalle viranomaiselle. (MAL 14 §)
28. Tätä lupaa ei voida siirtää kolmannelle osapuolelle ilman lupaviranomaisen hyväksyntää. (MAL 13a §)

Vakuus

29. Ennen lainvoimaisen päätöksen mukaisen ottamistoiminnan aloittamista luvan hakijan on jätettävä Raahen kaupungille 18 000 € suuruinen hyväksyttävä pankkitakaus jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen vakuudeksi. Vakuuden on oltava voimassa vähintään 6.7.2032 saakka. Vakuuden palautusoikeus todetaan lopukatselmuksen yhteydessä. Vakuuden määrää on mahdollista eri päätöksellä muuttaa luvan voimassaoloaikana. (MAL 12 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristö- ja maa-ainesluvan harkinnan perustelut

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n rajoitusten kanssa, kun otetaan huomioon tässä päätöksessä annettujen lupamääräysten vaikutus. Lupamääräyksillä vähennetään ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia pohjaveteen, luontoon ja maisemakuvaan. Lupamääräyksissä edellytetyt velvoitteet ovat tarpeellisia maa-ainesten oton haitallisten vaikutusten minimoimiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi.

Toimittaessa hakemuksen ja asetettujen lupamääräysten mukaisesti ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän eikä pinta- tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai kohtuutonta rasitusta naapurustolle. Lupamääräykset on annettu ottaen huomioon mitä YSL 52 §:n 3 momentissa säädetään.

Lupa on hakemuksen mukaan myönnetty määräaikaiseksi. Valvontaviranomainen suorittaa vuotuiset tarkastukset siihen saakka, kunnes lupamääräysten ja maa-aineslain

mukainen lopputarkastus on pidetty. Valvontamaksu peritään vuosittaisen valvonnan perusteella.

Vastaus lausuntoon sekä annettuihin muistutuksiin

Lausunto on huomioitu lupamääräyksessä 12, joka on annettu toiminnan järjestämiseksi niin, että lähialueen asukkaille ei aiheudu haittaa melusta tai pölystä.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-5, 8, 10 ja 11 on annettu ottamis- ja murskaustoiminnan pysymiseksi hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisena.

Lupamääräykset 1, 10, 22 ja 25-28 on annettu valvonnan toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 6-9 ja 15-23 on annettu ottoalueen ympäristön tilan suojelemiseksi sekä ottoalueen siisteyden takaamiseksi.

Lupamääräykset 12-15 on annettu naapureille aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 4, 6, 9 ja 29 on annettu alueen jälkihoitotöiden tason varmistamiseksi.

Lupamääräykset 6 ja 15 on annettu toiminta-alueen turvallisuuden takaamiseksi.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 6.7.2031 saakka. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 27 §, 29 § ja 87 §)

ASETUKSIEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava ympäristönsuojelulain 70 §:n nojalla.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminta voidaan aloittaa luvan saatua lainvoiman.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3-7, 10-14, 19-21, 23 ja 23a §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8, 14-17, 29, 49, 52, 54, 58, 62-63, 94, 123, 170 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 9 §

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 3 §

Raahen kaupungin maa-ainestaksa (Raahe, Rakennetun ympäristön ltk: 17.11.2020 § 161, tullut voimaan 1.1.2021)

Ympäristönsuojeluviranomaisen, leirintäalueviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen tehtävien delegoiminen viranhaltijoille (Raahen kaupunki, lupa- ja valvontajaosto 15.12.2020 § 99)

KÄSITTELYMAKSU

Lupamaksu Raahen kaupungin maa-ainestaksan 2 § ja 12 §:n mukaisesti:

Suunnitelmaa kohti	150 €
Ottamisalueen pinta-alan mukaan 25 € x 7,3 ha	182,50 €
Hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainemäärän mukaan	900 €
<u>Ympäristö- ja maa-aineslupan yhteiskäsittely</u>	<u>2 170 €</u>
Yhteensä	3 402,50 €

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Raahen kaupungin terveydensuojeluviranomainen (sähköpostitse)
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset
Raahen kaupungin lupa- ja valvontajaosto

Ilmoittaminen ilmoitustaululla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Raahen kaupungin internet-sivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Valitusosoitus on liitteenä.

Ilona Varis
vs. ympäristötarkastaja
puh. 044 4393633
ilona.varis@raahe.fi

Liite Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksestä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta kirjallisella valituksella **Vaasan hallinto-oikeudelta**, johon valitus liitteineen on toimitettava valitusajan kuluessa.

Valitusaika

Valitusaika on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen 7. päivänä kuulutuksen julkaisupäivästä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
3. perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
4. valittajan nimi ja kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
5. valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä

1. päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi, esimerkiksi kopio saantitodistuksesta tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle
4. asiamiehen valtakirja, ellei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti tai lähettäjän omalla vastuulla myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä viraston aukioloaikana.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	arkisin klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisasetuksen (1383/2018) mukaan 260 euroa.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.